

'Okú ke ma'u ha 'api na'e maumau'i 'e ha matangi?

'Oku 'oatu 'e he Auckland Council mo e Pule'angá ha pa'anga ki he kau ma'u 'api 'e ni'ihi 'i 'Aokalani na'e maumau'i honau ngaahi 'apí 'e ha ngaahi matangi 'i he konga ki mu'a 'o e 2023.

Lēsisita ki mu'a 'i he 'aho 30 'o Sepitema 2024 ke 'ilo:

- Pe 'okú ke 'atā atu ke ma'u ha pa'anga ma'a ho 'api na'e maumau'i 'e he matangi
- Ko e tu'u laveangofua 'a ho 'apí ki ha tāfea mo e holo 'o ha ngaahi konga fonua 'i he kaha'ú

Founga ke lēsisita aí

Lēsisita 'i he 'initanetí ki he founga ta'ekouna'i ko 'ení ('i he [property.flooded.nz](#)) ki mu'a 'i he 'aho 30 'o Sepitema 2024.

Ko e me'a 'e hoko atu ki aí ko hono vakai'i 'e he

Auckland Council ho 'apí ke fika'i 'a hono tu'unga fakatu'utāmaki ke ala mate ai ha taha mei ha tāfea pe holo ha konga fonua 'i he kaha'ú 'i ho 'apí.

Ko hono ma'u atu 'o ha fakakalasí

- 'E fokotu'u 'o fakakalasi 1, 2 pe 3 ho 'apí 'o makatu'unga 'i he tu'unga 'o e fakatu'utāmaki 'e ala hokó
- 'Oku pulusi 'a e fakakalasí 'i he LIM 'a e kōsilió mo e/pe faile ki ho 'apí
- Ko ha 'api 'oku fu'u fakatu'utāmaki ke nofo ai 'oku 'i ai ha tu'unga fakatu'utāmaki 'e 'ikai ala kātaki'i ki he mo'uí. 'Oku 'uhinga 'ení te ke ma'u atu ha pa'anga:
  - Ki hono fakatau ho 'apí koe'uhí ke ke lava 'o hiki 'o mavahe meí he tu'unga fakatu'utāmakí (Kalasi 3)
  - Ke fai ha ngaahi fakalelei ki ho 'apí ke hoko 'o malu ke hokohoko atu e nofo aí (Kalasi 2P)

Ko e 'uhinga 'o e ngaahi kalasí:

Kalasi 1

'Oku 'ikai ke 'i ai ha tu'unga fakatu'utāmaki 'i ho 'apí 'oku 'ikai ala kātaki'i ki he mo'uí. 'E 'ikai ke foaki atu ha pa'anga kiate koe 'i he malumalu 'o e fokotu'utu'u ko 'ení.

Kalasi 2P

- 'Oku 'i ai ha tu'unga fakatu'utāmaki 'i ho 'apí 'oku 'ikai ala kātaki'i ki he mo'uí.
- Te ke lava 'o tohi kole ki ha pa'anga tokoni ke ne fakapa'anga koe ke ke fai 'a e ngaahi liliu ki ho 'apí 'o a'u ki ha mahu'inga ko e 25% 'o e mahu'inga kakató (capital value). 'Oku 'i ai 'a e ngaahi makatu'unga.

Kalasi 3

- 'Oku 'i ai ha tu'unga fakatu'utāmaki 'i ho 'apí 'oku 'ikai ala kātaki'i ki he mo'uí.
- Ko ha fokotu'u ke fakatau mai ho 'apí 'o makatu'unga 'i he fakamahu'inga 'a e māketí (fakatatau ki he 'aho 26 'o Sanuali 2023).
  - 'E totongi atu kiate koe 'a e 95% 'o e mahu'inga 'i he māketí kuo fakamahu'inga'i 'aki ho 'apí ke fakatau 'aki ho 'apí kapau 'oku 'i ai ha'o malu'i. 'Oku 'i ai 'a e ngaahi makatu'unga ki hení.
  - 'E totongi atu kiate koe 'a e 80% 'o e mahu'inga 'i he māketí kuo fakamahu'inga'i 'aki ho 'apí ke fakatau 'aki ho 'apí kapau 'oku 'ikai ke 'i ai ha'o malu'i. 'Oku 'i ai 'a e ngaahi makatu'unga ki hení.

Ngaahi fakakikihi

Te ke lava 'o fakahoko ha fakakikihi kapau 'okú ke ta'efiemālie ki hono fakakalasi ho 'apí pe mahu'inga 'i he māketí kuo fakamahu'inga'i 'aki ho 'apí pe kapau 'oku 'i ai ha'o ngaahi tu'unga makehe 'okú ke loto ke fakakaukau'i.

'A'ahi ki he [aucklandcouncil.govt.nz/review](#).

Fakamatala lahi ange

'A'ahi ki he peesi toe fakaakeake OurAuckland 'i he [ourauckland.aucklandcouncil.govt.nz/recovery](#) / pea lēsisita ke ma'u 'a e ngaahi tohi fanonganongo ki he toe fakaakeaké.